

De røde sko

Fag: Dansk
Målgruppe:
Gym & HF
VUC

Charlotte Weitze: De røde sko Fra "Mørkets egne. Fortællinger" Samleren 2005 Fortælling/novelle E-bog

Faglig relevans/kompetenceområder

Analyse og fortolkning
21. århundredes kompetencer

Ideer til virtuel undervisning

Mål

Eleverne lærer litterær analyse - samtidig med de træner det 21. århundredes kompetencer: (<http://info.21skills.dk/>)

Kollaboration:

Kunne skrive en analyse og fortolkning sammen

It og læring:

Kunne finde relevant information og inspiration på nettet, vurdere kvaliteten og anvende materialet på fornuftig måde. Anvende it-redskaber: mindmap, samskrivningsværktøj som fx Google Docs

Videnskonstruktion:

Kunne genren kunsteventyr. Forstå intertekstualitet

Problemløsning:

Kunne analysere og fortolke "De røde sko" af Charlotte Weitze og af H C Andersen.

Selvevaluering:

Kunne undgå de typiske fejl i danske stile

Kompetent kommunikation:

Kunne give og modtage feedback. Kunne fremlægge gruppesvar

Målgruppe

Dansk i 2g eller 3g

Omfang

5 lektioner á 60 min – der kan undervises virtuelt

Forberedelse

Eleverne læser "De røde sko" af Charlotte Weitze

ForløbFørste lektion

Inddel eleverne i seks grupper. Udpeg en samarbejdsgruppe pr gruppe.

Lad eleverne aktivere deres viden og forforståelse om eventyr: Hvad kendetegner genren eventyr? Lad evt. eleverne uploade på elevfeedback på lectio. Evt. kan de bruge mindmap: <https://ucc.dk/cfu/gymnasium/it-didaktik/it-vaerktoejer/mindmaps>

Kopier nedenstående oversigt over på fx et docs/som fil i Teams el.lign.

1. Eleverne sammenligner deres mindmap med oversigten. Skelnede de mellem folkeeventyr og kunsteventyr? Fik de det hele med?
2. Eleverne skriver, hvad der er af eventyrtræk i "De røde sko". Svaret uploades.

Folkeeventyrets genretræk

1. Mundtlig tradition (mange varianter)
2. Ingen kendt forfatter
3. Beregnet på at blive fortalt

4. Nedskrevet (og måske omformuleret) af indsamlere i 1800-tallet
5. Mundtlige fortælletræk: gentagelser, faste formuleringer, få personer, modsætninger = lette at genfortælle
6. Personerne er typer, flade figurer. De har sjældent navne.
7. Der er to verdener, der ofte er vævet sammen: den virkelige og den magiske. I den magiske verden bor alfer, nøkker, trolde og andre magiske væsner med overnaturlige kræfter
8. Fast formel for indledning - "Der var engang"
9. Historien foregår uden for historisk tid
10. Stedet er ikke genkendeligt
11. Fast formel for lykkelig slutning - "Og de levede lykkeligt til deres dages ende"
12. Komposition er ofte 3-delt: hjemme-ude-hjem. (Kontraktmodellen)
13. På de nye steder (slot, dybt inde i en skov, osv.) gælder andre regler
14. Hovedpersonen møder hjælpere og modstandere med overnaturlige kræfter
15. Talmagi: 1 helt(-inde), 2 modsætninger (ond-god, rig-fattig), 3-tallet har en magisk kraft over for det onde. 7 dværge eller syvmilestøvler.
16. Eventyr handler ofte om, at hovedpersonen skal finde sin egen identitet. For at blive lykkelig, skal hovedpersonen ofte genintegreres i samfundet, men nu på højere niveau.

Eventyrtræk i kunsteventyr

- Skriftligt, trykt, udgivet (Én variant)
- Forfatter er kendt
- Beregnet på at blive læst - men kan også læses op
- Bygger ofte på de mundtlige eventyr (eller anden mundtlig tradition)
- Sproget er mere komplekst, replikkerne er varierede
- Kan være stedsbestemte, placeret i historisk tid
- Personerne kan være sammensatte
- Moralen er ofte ret tydelig

Fordel nedenstående arbejds spørgsmål blandt grupperne.

Lad grupperne lægge deres noter på et fælles dokument, som hele klassen har adgang til. Brug fx Google Docs: <https://ucc.dk/cfu/gymnasium/it-didaktik/it-vaerktoejer/googledocs>

Arbejdsspørgsmål til "De røde sko"

1. Inddel fortællingen – efter hvilke kriterier gør du det? Følger historien den mundtlige fortællings struktur: hjemme-ude-hjem? Kontraktmodellen: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/kontraktmodellen?>

Lav en aktantmodel over hovedpersonen: <https://da.wikipedia.org/wiki/Aktantmodellen>
2. Hvordan er sproget? Formelsprog? Talesprog eller skriftsprog? Benyttes der korte eller lange perioder: paratakse (sideordnede sætninger) eller hypotakse (underordnede sætningskonstruktioner)? Forvægt eller bagvægt? Hvilken virkning har dette sprogbrug?
3. Sproglige billeder: Metaforer, symboler, sammenligninger? Ironi, overdrivelser (hyperbler)? Andre retoriske kneb? Virkning?
4. Personkarakteristik af den unge kvinde: Ydre kendetegn (alder, bolig, job, familie, udseende) Indre kendetegn (Følelser, adfærd, selvvurdering, evne til konsekvensvurdering) Relationer (Familie, venner, andres vurdering af hende)
5. Karakteristik af fortælleren: Type? Hvad er temaet? (Selvoptagethed, overmod, griskhed, forfængelighed, ensomhed?) Hvilken holdning har fortælleren til temaet – bliver der taget parti? Fortælleposition?
6. I hvilken periode er og under hvilke samfundsforhold er fortællingen skrevet? Hvad er meningen med, at hovedpersonen ikke kan stoppe med at danse? Slutningen?

Anden lektion

Eleverne læser og kommenterer hinandens svar på spørgsmålene. Lav et benspænd: Mindst en konstruktiv kommentar fra hver gruppe til hvert arbejdsspørgsmål.

Dernæst læser de H. C. Andersen: De røde sko: <http://visitandersen.dk/de-rode-sko/>

Tredje lektion

Lad eleverne forberede prøveeksamen i Charlotte Weitzes fortælling med perspektivering til H C Andersens historie – eller omvendt. Hver gruppe laver en podcast med en præsentation på 10 minutter.

Eleverne skal komme ind på "Intertekstualitet": Give det en ekstra dimension af læsningen af Charlotte Weitze at kende til H C Andersens historie? At kende til eventyr?

Podcasten uploades på fælles platform – sendes til samarbejdsgruppen.

Grupperne lytter og aftaler feed forward. Mindst tre gode råd sendes til anden gruppe/uploads på platform.

Fjerde lektion

Næste opgave går ud på at kunne at finde de gode analyser på nettet. De skal kunne vurdere kvaliteten af dem og kunne bruge dem som inspiration. Giv dem fx disse tre links og lad dem overveje dette spørgsmål: Hvordan vurderer man, om andres elevbesvarelser kan bruges?

<https://www.studienet.dk/Opgaver/griskhed-litteraer-artikel-309614.aspx>

<https://www.studienet.dk/Opgaver/Analyse-og-fortolkning-af-Charlotte-Wietzes-fortolkning-af-De-R%C3%B8de-Sko-227802.aspx>

<https://www.studienet.dk/Opgaver/litteraer-artikel-roede-sko-charlotte-weitze-291362.aspx>

Lad eleverne skrive om, hvordan man vurderer kvaliteten af andres besvarelser.

Bed nu eleverne forberede at give skribenten af en af de tre stile feed forward.

Eleverne får til opgave at sammen skrive deres egen analyse og fortolkning af Charlotte Weitzes "De røde sko". Brug evt Google Docs eller andet samskrivningsværktøj, hvor identiteten af skribenten kan fastslås.

Grupperne kobles, så de også får til opgave at give hinanden respons på det, de skriver. Informér eleverne, at de også bedømmes på deres feed forward.

Femte lektion

Eleverne skriver, og læreren coacher.

Bed dem rette opgaven igennem for fejl og at undgå typiske fejl i danske stile inden aflevering. Det er dette, de bliver vurderet på.